

Loonwijzer-rapport

Hoogste lonen rond Brussel

Tom Vandenbrande en Fernando Pauwels

www.vrouwenloonwijzer.be

Hoger Instituut voor
de Arbeid

Katholieke Universiteit
Leuven

Ieder zijn eigen Loonkloof *Een Loonwijzer-onderzoek*

Voor zover geweten is het de eerste maal dat de loonkloof uitgebreid per provincie wordt bekeken. Reden? De regionale en of provinciale cijfers ondermijnen het nationaal gemiddelde. Zo blijven we gemakkelijk zeggen dat de loonkloof 18 % bedraagt. Er zijn echter grote regionale verschillen..

De regionale, en bij uitbreiding de provinciale, loonkloof is evenredig met de lonen die in de betreffende regio gelden. Andere oorzaak, met of zonder goedkeuring van de plaatselijke economist, is ook de omschakeling naar andere vormen van economie. Waar de industrie sloot en plaats ruimde voor de zogenaamde diensteneconomie daalt het te verdienen uurloon.

Tabel 2 doet mijn chauvinistische ziel pijn, West -Vlaanderen en Limburg, het laagste bruto-uurloon, het minst universitair geschoolden, minder kaderleden én dus ook lagere tewerkstelling. Over gelijke kansen gesproken.

Welke beleidsfiguren in België zijn er bezig met al die kloven?

In een vroeger loonwijzerrapport onderzocht ik de overheidsinitiatieven die de onze omringende landen nemen om o.a. de loonkloof m/v te dempen. Wat me vooral opviel was dat er heel wat van overheidszijde wordt gedaan en dat daarvoor maar één minister verantwoordelijk is. In België heeft iedereen zijn minister (5) van gelijke kansen, dat zou vuurwerk kunnen geven....

Franci larondelle

Coördinator
loonwijzer/vrouwenloonwijzer/equal-
project 'dicht de loonkloof'

24-07-06

Er bestaan aanzienlijke verschillen in het uurloon dat werknemers uitbetaald krijgen in de verschillende Belgische provincies. Dat leren we uit de gegevens die door werknemers via de online Loonwijzer-bevraging werden ingevuld. We maken gebruik van de zesde ontlading, die de data bevat die tussen december 2004 en maart 2006 werden ingevuld.

De hoogste lonen worden rond Brussel uitbetaald. In de top van de ranking van het hoogste gemiddeld bruto-uurloon vinden we naast Brussel, Vlaams- en Waals-Brabant terug. Het gemiddeld bruto-uurloon varieert hier tussen 17,1 euro en 18,9 euro. De laagste lonen worden in het westen van het land uitbetaald: in West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Henegouwen schommelt het gemiddeld bruto-uurloon tussen 15,3 euro en 15,7 euro.

Tabel 1.
Bruto-uurloon naar geslacht en provincie van de werkplaats

Provincie	Aantal	Bruto- uurloon	Bruto- uurloon mannen	Bruto- uurloon vrouwen	Gender Pay Gap (v/m)
Waals-Brabant	208	18,9	20,3	15,6	23,1
Brussel	1 471	18,5	19,6	16,4	16,5
Luxemburg	103	17,6	19,2	15,1	21,4
Vlaams-Brabant	1 448	17,1	19,0	14,5	23,7
Namen	230	16,7	17,7	15,2	14,0
Antwerpen	3 168	16,6	18,4	14,2	22,6
Luik	532	16,2	17,0	14,4	15,6
Limburg	1 200	15,9	16,9	14,5	14,4
Oost-Vlaanderen	1 869	15,7	17,4	13,7	21,2
Henegouwen	625	15,7	16,7	14,0	15,8
West-Vlaanderen	1 832	15,3	16,5	13,5	18,7

Bron: Loonwijzer-data, ontlading 6

Zowel bij mannen en vrouwen vinden we een vergelijkbaar patroon terug: de hogere lonen worden rond Brussel uitbetaald, de lagere lonen in het westen van het land. Toch ligt de (bruto-)loonkloof tussen mannen en vrouwen niet in alle provincies op dezelfde hoogte. Zo scoren Vlaams- en Waals-Brabant op dit vlak het minst goed met een (bruto-)loonkloof van ruim 23%. In Limburg en Namen is de (bruto-)loonkloof het minst groot.

De verklaring voor de opgetekende loonverschillen ligt ten dele in het profiel van de bedrijven in deze provincies en de werknemers die er worden tewerkgesteld. In tabel 2 worden een aantal karakteristieken van de werknemers in de verschillende provincies weergegeven: het aandeel universitair geschoolden, het aandeel kaderleden en het aandeel werknemers dat werkt in een

bedrijf met meer dan honderd werknemers. Elk van deze kenmerken is belangrijk bij het verklaren van loonverschillen (zie Pauwels & Vandenbrande, 2006).

Tabel 2.

Aandeel universitair geschoolde werknemers, aandeel kaderleden en aandeel werknemers in bedrijven met meer dan 100 werknemers, naar provincie van de werkplaats

	Aandeel universitair geschoolden	Aandeel kaderleden	Aandeel in bedrijven met meer dan 100 werknemers
Antwerpen	13,1	12,7	42,6
Limburg	11,2	8,9	36,0
Oost-Vlaanderen	13,1	10,8	36,4
Vlaams-Brabant	19,6	14,6	44,8
West-Vlaanderen	10,6	9,7	32,4
Henegouwen	18,8	13,4	42,0
Luik	15,8	14,6	41,0
Luxemburg	12,8	10,2	35,9
Namen	19,4	13,4	46,1
Waals-Brabant	25,6	20,8	48,9
Brussel	31,2	21,5	56,8

Bron: Loonwijzer-data, ontlading 6

West -Vlaanderen en
Limburg zorggebieden

We stellen vast dat net in Brussel en de Brabantse provincies meer universitair geschoolden aan het werk zijn, meer kaderleden werken en meer dan elders grote bedrijven actief zijn. Niet verwonderlijk vinden we het tegendeel in West-Vlaanderen. De Brusselse werknemers verdienen dus ten dele meer omdat ze een andere achtergrond hebben of in beter betalende bedrijven werken.

Maar er bestaat ook zo iets als een regio-effect. Wanneer we de provincie van de werkplaats in een uitgebreid regressiemodel opnemen naast informatie over de persoon, de functie, het bedrijf en de attitudes (zie Pauwels & Vandenbrande, 2006), dan blijft er een significant loonverschil bestaan tussen Brussel en de provincies in het westen en het oosten van het land. Na deze controle blijft er in vergelijking met Brussel een loonhandicap in het brutuurloon van 2% in Limburg, 3% in Oost-Vlaanderen, 5% in West-Vlaanderen en Luik, en 6% in Henegouwen.

Deze bevindingen zijn in lijn met enkele uitgangspunten van de economische geografie. Dicht bij agglomeraties als Antwerpen en Brussel vestigen meer bedrijven zich dan in meer landelijke gebieden. In dichtbevolkte gebieden is de afstand van een bedrijf tot zijn werknemers én consumenten korter, wat tot schaalvoordelen en een besparing in transportkosten leidt (Krugman, 1991). Bedrijven die zich dicht bij logistieke en administratieve centra inplanten, kunnen hun werknemers dan ook een loonbonus betalen. Ze betalen hun werknemers iets beter, onder meer om de 'congestiekosten' die gepaard gaan met de reistijd van en naar het werk te compenseren (Hanson, 1997).

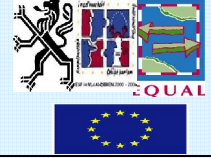
Literatuur

Hanson G. (1997), 'Increasing returns, trade and the regional structure of wages', *The Economic Journal*, vol. 107 (Jan. 1997), p. 113-133.

Krugman P. (1991), 'Increasing returns and economic geography', *The Journal of Political Economy*, vol. 99, no. 3, p. 483-499.

Pauwels F. & Vandenbrande T. (2006), Achtergrondnota. Welke factoren bepalen de hoogte van het loon, en hoe groot is de onverklaarde loonkloof tussen mannen en vrouwen?, via www.vrouwenloonwijzer.be.

Met de steun van
ESF Vlaanderen,
Europa, en Equal

Alles over lonen, loonkloof,
tijdsbesteding,
arbeidsvoorwaarden op:
www.loonwijzer.be
www.vrouwenloonwijzer.be

powered by:

